WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE WYMOWY I TRANSKRYPCJI

ALFABET UKRAIŃSKI

Аа	–	Aa	**Нн**	–	Nn
Бб	–	Bb	**Оо**	–	Oo
Вв	–	Ww	**Пп**	–	Pp
Ґґ	–	Gg	**Рр**	–	Rr
Гг	–	Hh dźwięczna	**Сс**	–	Ss
Дд	–	Dd	**Тт**	–	Tt
Ее	–	Ee	**Уу**	–	Uu
Єє	–	Je je	**Фф**	–	Ff
Жж	–	Żż	**Хх**	–	Ch ch bezdźwięczna
Зз	–	Zz			
Ии	–	Yy	**Цц**	–	Cc
Іі	–	Ii	**Чч**	–	Cz cz
Її	–	Ji ji	**Шш**	–	Sz sz
Йй	–	Jj	**Щщ**	–	Szcz szcz
Кк	–	Kk	**Ьь**	–	miękki znak
Лл	–	Łł	**Юю**	–	Ju ju
Мм	–	Mm	**Яя**	–	Ja ja

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY WYMOWY UKRAIŃSKIEJ

1. Samogłoski:

a) Samogłoski w języku ukraińskim wymawia się wyraźnie – tak jak w języku polskim.
W tym przypadku nie ma decydującego znaczenia fakt, czy jest to samogłoska akcentowana, np.: **батько** [b`at'ko], **гора** [hor`a], **сестра** [sestr`a].

b) Litera **є** w języku ukraińskim jest odpowiednikiem polskiego **ie, je**.

c) Literę **ї** należy czytać jako **ji**, np.: **Україна** [ukra`jina], **їхати** [`jichaty].

2. Spółgłoski

a) Większość ukraińskich spółgłosek wymawiana jest czysto i wyraźnie.

b) Spółgłoski **ж**, **ч**, **щ** są zawsze twarde, np.: **життя** [żytt`ia], **час** [czas], **щастя** [szcz`astia]. Przed samogłoską **і** są nieco zmiękczone, np.: **жінка** [ż`inka].

c) Ukraińska spółgłoska **л** [l] jest zawsze wymawiana tak miękko jak polska **l**, np.: **літо** [l`ito], **любити** [lub`yty]. Miękka **л** jest podobna do **l** w polskim słowie **lis**.

d) Ukraińskie **л** [ł twarde] wymawia się jak polskie **ł** w wymowie scenicznej – dotykając górnych zębów przednią częścią języka, np.: **вулиця** [w`ułyc-ia], **молодий** [mołod`yj], **лазия** [ł'aznia] (nie [uaznia]).

e) Spółgłoska **ґ** [g], którą można spotkać w języku ukraińskim w słowach obcego pochodzenia, jest odpowiednikiem polskiego dźwięku [g], np.: **ґольф** [golf], **аґрест** [`agrest].

f) Spółgłoska **г** [h dźwięczna] jest dźwiękiem gardłowym, wymawianym podobnie jak w języku staropolskim wymawiano słowa **hałas, hańba, hasło** itp.

g) W języku ukraińskim występują spółgłoski miękkie: [b'], [w'], [d'], [z'], [l'], [m'], [ń'], [p'], [r'], [s'], [t'], [f']. Zostały one zmiękczone przez znak miękki, apostrof ['] lub znajdującą się po nich samogłoskę, np.: **батьки** [bat'k`y], **українець** [ukra`jinec'], **заздалегідь** [zazdałeh`id'], **зїсти** [z''jisty] itd.

h) Kombinację liter **ьо**, **йо** czyta się jak dźwięk [**io**], [**jo**]; **ьо** może stać tylko w środku i na końcu słowa, np.: **сьогодні** [s-ioh`odni], **безпосередньо** [bezposer`ednio], natomiast **йо** – na początku i w środku słowa, np.: **його** [joh`o], **знайомий** [zna`jomyj].

APOSTROF

W związku z tym, że znak miękki **ь** w języku ukraińskim występuje najczęściej na końcu słowa, jego rolę zmiękczającą i rozdzielającą w środku słowa spełnia apostrof ['], np.: **пам'ятати** [pam'jat`aty], **під'їзд** [pid''jizd].

AKCENT

Akcent w języku ukraińskim, podobnie jak w języku rosyjskim, jest ruchomy, tzn. może uwydatniać jakąkolwiek sylabę: pierwszą – **замісьть** [z`amis't'], środkową – **переказ** [per`ekaz] czy ostatnią – **молодець** [mołod`ec'].

Akcent w *Rozmówkach...* zaznaczony jest podkreśloną literą (np. **переказ** [per`ekaz]) oraz kreską [`] przed samogłoską akcentowaną w transkrypcji.

W HOTELU	В ГОТЕЛІ [w hot`eli]
Recepcja	***Адміністрація*** [*administr`acija*] / ***Рецепція*** [*rec`epc-ija*]
a) portier	a) **портьє** [port' `je]
b) bagażowy	b) **носій** [nos-`ij]
c) goniec	c) **гонець** [hon`ec']
d) listy	d) **листи** [łyst`y]
e) telegramy	e) **телеграми** [telehr`amy]
f) telefon	f) **телефон** [telef`on]
garaż dla gości hotelowych	**гараж для гостей готелю** [har`asz dla host`ej hot`elu]
a) winda	a) **ліфт** [lift]
b) klucze	b) **ключі** [klucz`i]
c) dzwonek do przywoływania personelu	c) **дзвоник для виклику персоналу** [dzw`onyk dla w`ykłyku person`ału]
personel hotelowy	**персонал готелю** [person`ał hot`elu]
a) kelner	a) **кельнер** [k`elner]
b) pokojowa	b) **покоївка** [poko`jiwka]
a) mydło	a) **мило** [m`yło]
b) ręcznik	b) **рушник** [ruszn`yk]
c) szczotka do butów	c) **щітка для взуття** [szcz`itka dla wzutt`ia]
Zamawiam budzenie na godzinę...	**Розбудіть мене, будьте ласкаві, о... годині.** [rozbud`i men`e b`ut'te łask`awi o... hod`yni]

apartament	**апартамент** [apartam`ent]
a) sypialnia	a) **спальня** [sp`al'nia]
b) salon	b) **салон** [sał`on]
c) toaleta i łazienka	c) **туалет і ванна** [tuał`et i w`anna]
pokój z dwoma łóżkami	**кімната з двома ліжками** [kimn`ata z dwom`a ł`iszkamy]
pokój z podwójnym łóżkiem	**кімната з подвійним ліжком** [kimn`ata z podw`ijnym ł`iszkom]
pokój jednoosobowy	**одномісна кімната** [odnom`isna kimn`ata]
z łazienką	**з ванною** [z w`annoju]
w nadmorskiej miejscowości wypoczynkowej	**у приморському курорті** [u prym`ors`komu kur`orti]
wczasy zimowe w miejscowości górskiej	**зимовий відпочинок в горах** [zym`owyj widpocz`ynok w hor`ach]

Wybór hotelu	***Вибір готелю*** [*w`ybir hot`elu*]
Jadę do... Czy mógłby pan polecić mi dobry hotel, w którym mógłbym się zatrzymać?	**Я їду до... (Київа, Львова...), Чи не міг би Пан (могла би Пані) порекомендувати мені добрий готель, у якому я би міг (могла) зупинитися?** [ja j`idu do... (k`yjiwa, łw`owa...), czy ne m`ihby pan (mohł`a by pani) porekomenduw`aty men`i d`obryj hot`el u jak`omu ja by m`ih (mohł`a) zupyn`ytys-ia]

Jaki jest najlepszy hotel w...?	**Який є найкращій готель у... (Києві, Львові...)?** [jak`yj je najkr`aszczyj hot`el u... (k`yjewi, lw`owi...)]
Chciałbym mały hotel w centrum.	**Я би хотів (хотіла) маленький готель у центрі.** [ja by chot`iw (chot`iła) mal`eńkyj hot`el u c`entri]
Czy mógłby pan mi polecić dobry pensjonat?	**Чи міг би Пан (чи могла би Пані) порекомендувати мені добрий пансіон?** [czy m`ihby pan (czy mohł`aby p`ani) porekomenduw`aty men`i d`obryj pans-i`on]
Chciałbym znaleźć kwaterę z wyżywieniem.	**Я хотів (хотіла) би знайти квартиру з прогодуванням.** [ja chot`iw (chot`iła) by znajt`y kwart`yru z prohoduw`anniam]
Przedstawię panu kilka propozycji do wyboru.	**Я представлю Пану (Пані) декілька пропозицій на вибір.** [ja predst`awlu p`anu (p`ani) d`ekilka propoz`yc-ij na w`ybir]
Taksówkarz zawiezie pana pod wskazany adres.	**Таксист відвезе Пана (Пані) під вказану адресу.** [taks`yst widwez`e p`ana (p`ani) pid wk`azanu adr`esu]
Chciałbym pokój z jednym łóżkiem.	**Я би хотів (хотіла) одномісну кімнату.** [ja by chot`iw (chot`iła) odnom`isnu kimn`atu]
Z podwójnym łóżkiem.	**З подвійним ліжком.** [z podw`ijnym l`iszkom]
Z dwoma (trzema) łóżkami.	**З двома (трема) ліжками.** [z dwom`a (trem`a) l`iszkamy]

Chciałbym dwa pokoje z jednym łóżkiem.	**Я би хотів (хотіла) дві кімнати з одним ліжком.** [ja by chot`iw (chot`iła) dwi kimn`aty z odn`ym l`iszkom]
Pokój z oddzielną łazienką.	**Кімната з окремою ванною.** [kimn`ata z okr`emoju w`annoju]
Z pokojami przechodnimi (bez pokoi przechodnich).	**З прохідними кімнатами (без прохідних кімнат).** [z prochidn`ymy kimn`atamy (bez prochidn`ych kimn`at)]
Z łóżkiem dziecinnym.	**З дитячим ліжком.** [z dyt`iaczym l`iszkom]
Z centralnym ogrzewaniem, gorącą i zimną wodą.	**З центральним обігріванням, горячою та холодною водою.** [z centr`alnym obihriw`anniam hor`iaczoju ta chol`odnoju wod`oju]
Z ładnym widokiem.	**З красивим видом.** [z kras`ywym w`ydom]
Okno wychodzące na:	**Вікно з видом на:** [wikn`o z w`ydom na]
a) ulicę	a) **вулицю** [w`ułyc-iu]
b) góry	b) **гори** [h`ory]
c) ogród	c) **сад** [sad]
d) morze	d) **море** [m`ore]
Pokoje powinny być czyste, z wygodnymi łóżkami i niezbyt drogie.	**Кімнати повинні бути чистими, зі зручними ліжками та не надто дорогі.** [kimn`aty pow`ynni b`uty cz`ysti, z-i zruczn`ymy l`iszkamy ta ne n`atto doroh`i]

Proszę pokazać mi... pokój:	**Покажіть мені, будь ласка, ... кімнату.** [pokaž`it' men`i bud'ł`aska... kimn`atu]
a) większy	a) **більшу** [b`il'szu]
b) mniejszy	b) **меньшу** [m`eńszu]
c) tańszy	c) **більш дешеву** [b`il'sz desz`ewu]
Czy macie coś tańszego?	**Чи Ви маєте щось більш дешевого?** [czy wy m`ajete szczos' b`il'sz desz`ewoho]
Ten pokój jest za mały.	**Ця кімната є занадто маленька.** [c-ia kimn`ata je zan`atto mał`eńka]
Jaka jest cena pokoju ze śniadaniem?	**Скільки коштує кімната із сніданком?** [sk`ilky k`osztuje kimn`ata iz snid`ankom]
Ile kosztuje pokój z pełnym wyżywieniem?	**Скільки коштує кімната з повним прогодуванням?** [sk`ilky k`osztuje kimn`ata z p`ownym prohoduw`anniam]
Jaka jest cena pokoju bez posiłków?	**Яка є ціна кімнати без харчування?** [jak`a je c-in`a kimn`aty bez charczuw`annia]
Czy obsługa jest wliczona w cenę?	**Чи є врахована обслуга в ціну?** [czy je wrach`owana obsł`uha w c-`inu]
Jaki procent doliczacie za obsługę?	**Який процент ви нараховуєте за обслугу?** [jak`yj proc`ent wy narach`owujete za obsł`uhu]
Biorę ten pokój na:	**Я беру цю кімнату на:** [ja ber`u c-iu kimn`atu na]
a) jedną noc	a) **одну ніч** [odn`u nicz]

b) tydzień	b) **один тиждень** [od`yn t`yżdeń]
c) dwa tygodnie	c) **два тижні** [dwa t`yżni]
d) miesiąc	d) **місяць** [m`is-iac']
Przyjazd do hotelu	***Приїзд до готелю*** *[pry`jizd do hot`elu]*
Biuro podróży zarezerwowało tu pokoje dla mnie i mojej rodziny. Nazywam się...	**Бюро подорожів зарезервувало тут кімнати для мене та моєї родини. Моє призвище...** [biur`o p`odorożiw zarezerwuw`ało tut kimn`aty dla m`ene ta mo`jeji rod`yny, mo`je pr`yzwyszcze...]
Państwa pokoje są gotowe.	**Ваші кімнати вже є готові.** [w`aszi kimn`aty wże je hot`owi]
Proszę wypełnić kartę hotelową. Nazwisko, imiona, narodowość, miejsce urodzenia, miejsce stałego pobytu. Podpis.	**Заповніть, будь ласка, готельовий формуляр. Призвище, ім'я, національність, місце народження, місце постійного перебування. Підпис.** [zap`ownit' bud'łaska hotel`owyj formul`ar, pr`yzwyszcze, im' `ja, nacion`al'nis't', m`isce nar`odżennia, m`isce post`ijnoho perebuw`annia, p`idpys]
Czy mógłbym prosić o pański paszport?	**Дайте мені, будь ласка, Пана (Пані) паспорт.** [d`ajte men`i bud'ł`aska p`ana (p`ani) p`asport]
Wszystkie paszporty muszą zostać sprawdzone przez policję.	**Усі паспорта мають бути перевірені у поліції (міліції).**

Australia	**Австралія** [afstr`alija]
Oceania	**Океанія** [oke`anija]
Antarktyda	**Антарктида** [antarkt`yda]

ZAWODY ITP.

ПРОФЕСІЇ І Т.П.
[prof`es-iji i t.p.]

adwokat	**адвокат** [adwok`at]
aktor	**актор** [akt`or]
artysta (artystka)	**артист (артистка)** [art`yst (art`ystka)], **художник** [chud`ożnyk], **митець** [myt`ec']
biznesmen	**бізнесмен** [biznesm`en]
chirurg	**хірург** [chir`urch]
cieśla	**тесляр** [tesl`ar]
dentysta	**зубний лікар** [zubn`yj l`ikar]
drukarz	**друкар** [druk`ar]
dyrektor	**директор** [dyr`ektor]
dziennikarz (dziennikarka)	**журналіст (журналістка)** [żurnal`ist (żurnal`istka)]
emeryt (emerytka), emerytowany	**пенсіонер (пенсіонерка), відставний (у відставці)** [pens-ion`er (pens-ion`erka), witstawn`yj (u witst`afc-i)]
fotograf	**фотограф** [fot`ohraf]
handlowiec	**торговець** [torh`owec'], **комерсант** [komers`ant]
inżynier	**інженер** [inżen`er]
jubiler	**ювелір** [juwel`ir]

kierowca	**водій** [wod`ij]
krawiec	**кравець** [kraw`ec']
kucharz	**кухар** [k`uchar]
ksiądz	**священик** [swiaszcz`enyk]
lekarz	**лікар** [l`ikar]
literat	**літератор** [liter`ator]
malarz	**художник** [chud`ożnyk]
mechanik	**механік** [mech`anik]
muzyk	**музикант (музикантка)** [muzyk`ant (muzyk`antka)]
nauczyciel (nauczycielka)	**вчитель (вчителька)** [wcz`ytel (wcz`ytelka)]
naukowiec	**вчений (вчена)** [wcz`enyj (wcz`ena)]
ogrodnik	**садовник** [sad`ownyk]
pisarz	**письменник** [pys'm`ennyk]
poeta	**поет** [po`et]
policjant	**міліціонер, поліцейський** [milic-ion`er, polic`ejs'kyj]
prawnik	**юрист** [jur`yst]
prezes	**голова** [hołow`a]
profesor	**професор** [prof`esor]
robotnik (robotnica)	**робітник (робітниця)** [robitn`yk (robitn`yc-ia)]
a) wykwalifikowany (-na)	a) **кваліфікований (-на)** [kwalifiko`wanyj (-na)]
b) niewykwalifikowany (-na)	b) **некваліфікований (-на)** [nekwalifik`owanyj (-na)]
rolnik	**аграрник** [ahr`arnyk], **селянин** [sel`anyn]
rzemieślnik	**ремісник** [rem`isnyk]

sekretarka	**секретарша** [sekret`arsza]
sprzedawca	**продавець** [prodaw`ec']
student	**студент** [stud`ent]
szewc	**швець** [szwec']
ślusarz	**слюсар** [sl`usar]
tłumacz	**перекладач** [perekład`acz]
uczeń (uczennica)	**учень (учениця)** [uczeń (uczen`yc-ia)]
urzędnik	**службовець** [służb`owec']
a) państwowy	a) **державний** [derż`awnyj]
właściciel	**власник** [wł`asnyk]
wojskowy	**військовий** [wijs'k`owyj]
zegarmistrz	**годинникар** [hodynnyk`ar]
żołnierz	**солдат** [sołd`at]

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Placówki polskie na UKRAINIE

Ambasada RP
ul. Jarosławiw Wał 12, 01034 Kijów-34
tel.: (+380 44) 230 07 00
fax: (+380 44) 270 63 36
e-mail: ambasada@polska.com.ua
www.polska.com.ua

Konsulat Generalny RP w Kijowie
ul. B. Chmielnickiego 60, 01034 Kijów
tel.: (+380 44) 234 92 36, 234 66 78, 234 51 84
fax: (+380 44) 234 99 89
e-mail: konsulat@polska.com.ua
www.polska.com.ua

Konsulat Generalny RP we Lwowie
ul. Kociubińskiego 11a m. 3, 79005 Lwów
(Konsul Generalny, wydział prawny i polonijny)
tel.: (+380 32) 272 93 01
fax: (+380 32) 298 79 38
e-mail: konsulat2@mail.lviv.ua

ul. I. Franka 110, 79011 Lwów
(wydział wizowo-paszportowy i spraw obywatelskich)
tel.: (+380 32) 297 08 61 do 64
fax: (+380 32) 276 09 74
e-mail: konsulat@mail.lviv.ua
www.konsulat.lviv.ua

Konsulat RP w Charkowie
ul. Artioma 16, 61002 Charków
tel.: (+380 57) 757 88 01
fax: (+380 57) 757 88 04